

Дойренски ВЕСТОНОСЕЦ

Бр. 2
1 май 2014 г.

издание на Клуба за културни интереси
"Димитър Аджарски" към Читалище "ПРОСВЕТА"

ДНЕС ПРАЗНУВА ТРУДОВИЯ ЧОВЕК

Трудът - той ни е отделил от животинския свят. Ако не е било настъпило онова далечно застудяване на климата, ако изчезналия вид маймуни не са били принудени да се изправят и да търсят прехраната си на

далечни разстояния, превръщайки предните си крайници в ръце, още да сме на четири крака. Години наред са се усъвършенствали оръдията на труда, с тях се е усъвършенствало и мисленето на първобитния човек. Най-напред тоягата, после одялания камък, след него бронзът, желязото, са очертавали епоха след епоха, за да стигнем до нашето време на модерни производителни сили. Наред с тия сили, човешкият мозък е стигнал до такава съвършенство, че самият той понякога

трудно си обяснява овладяването на атома, на очудваща техника и зашеметяващи технологии, на какви ли не комуникативни средства, средства за бързо пътуване от континент на континент, средства за овладяване на Космоса и какво ли не.

В Дойренци Трудът днес се оглежда в новите къщи и обществени сгради, в асфалтираните улици, в търговските магазини, в съобщителните връзки - влак, автобуси, леки коли; Трудът днес празнува чрез завода край реката, чрез модерните селскостопански машини на арендаторите, чрез птицекланницата в Йоголав и предприятията в града, където дойренчани намират своето препитание. Трудът днес е във всеки двор: мотики, вили, лопати, брадви, чукове, лозарски ножици и какви ли не други инструменти са най-доброто доказателство, че Трудът в селския двор не секва. Че без него нашето землище би запустяло, нашите дворове със своите цветни градини, овошки, асми, зеленчукови лехи, а някъде чрез овцете, козите и кравите - всичко това това щеше да бъде тъжен спомен. Ето защо днес празнува не отвлеченото понятие Труд, а празнува преди всичко трудовия Човек с мазолестите ръце, Човекът, който като е преобразявал чрез производство своята среда, непрекъснато е преобразявал и преобразява себе си.

Честит празник, трудови хора!

ДАВДИГНЕМЧАШИВЧЕСТНАНАШИТЕСЪСЕЛЯНИ

Тях ги няма, но споменът за тях още живее. Прегърбени от оня непосилен селскостопански труд - рала, мотики, коси, сърпове, крави, биволици и тук-там коне - тези наши предци си правиха ихтибар на душата с още един вид труд: благороден, общественополезен. Един от тях чешма ще направи, друг кладенец в полето ще иззида, трети диви овошки ще ашладиса, а друг кипча или кратунка ще окачи край кладенеца, дърво ще засади край пътя, ще извърши нещо полезно за другите, че да му леко на душата. И нищо не иска за труда си, освен добра дума. Да им отправим тази добра дума на днешния свят ден!

Товарене на захарно цвекло на гара Дойренци

1955 г. - Първите трактористи

Зеленчукова бригада - 1955 г.

Приключване на жътвата - 1965 г.

ГЕРГЬОВДЕН

Седмица след Първи май, идва най-загадъчният празник Гергьовден. Загадъчен е защото в него са се напластили поизбледените останки от вярата на траките, на славяните и на възприелите християнството българи. При това напластяване едно обаче остава трайно и то е пролетното разгаряне на селската работа. Сеитбата на пролетниците е завършила, добитъкът е излязъл на паша, ливадите избухват, лозята

*Хубавите летни днене,
ден Великден, ден
Гергьовден,
на елате на Спасовден,
кога моми хоро играят,
кога момци камък мятат,
а невести люлки правят.*

се окопават, плевелите по разлюлялите се жита са чистят с огрипки, пчелите предстои да дадат първия си рой. И в народната песен се казва:

Християнската църква, след като не е могла да се пребори с върховния покровител на траките- Тракийският конник /гръцкия Хермес/ го е канонизирала в светец-мъченик. За това тракийско божество говори бащата на историята Херодот. Това божество особено много се е почитало от тракийските вождове и царе. Затова в седми век някакъв хански владетел е заповядал да се издяла релефа му на 40 кв. м., на височина 23м., в скалите

край село Мадара. Според траколозите това божество на траките е свързано със слънчевия култ. За това говори позата му на стрелящ в устата на змия, носителка на злото.

Освен от траките, в празника има доста преживелици от праславянски обичаи и от древните пролетни празници на Рим, когато са се виели венци от свежи цветя, от здравец и глогови клонки или букова шума. Клонки от зеленина са се поставяли по къщи и по добитък с вярата, че зеленината влияе благотворно. Люлеенето по Гергьовден по същество е обредно магическо действие, замислено като профилактично средство. На този празник се е правело „майсване”, въргалане рано сутрин в росата на избуялата зеленина. Брат се преди изгрев цветя при магическо- обредни наричания.

Най –възприемчиво за селянина-зеделец е било и си остава обичаят сутрин да обходи избуелите жита, да пренесе курбан на боговете /на св. Георги/ за това, което е наспорено и което предстои да се народи. И в чест на този славен тракийски конник са обявили Гергьовден за Ден на българската войска, на българската слава.

ПЛАМНИ, ПЛАМНИ ТИ, ТРУД НАРОДЕН!

Преди години нашите съселяни, съсипани от изнурения селски труд с рала, с впрегатен добътък, с мотики, сърпове и коси, намираха време и за един благороден, общественополезен труд. Един от тях чешма ще изгради,

*„Еди койси кърпа подари,
да е живо името му
и колкото мравки в полето,
толкова пари в къщата му...”*

други гевгир мост ще
построй, трети кипча или
кратунка към кладенеца
ще прикрепи, четвърти ще
тръгне да засажда дръвче

край пътя или да ашладиса диви джанки и круши. А заправи ли се черква или училище, всички тръгват доброволно, кой камъни, кой пясък или вар ще прекарва, други хоросан ще бъркат, на майстори да помагат. Същата помощ при строеж на къща на комшия, ще помогне, че от скелите на новата къща майсторите да се провикнат:

Де си, де си ти, труд благороден? Я пламни на младите в сърцата, че да се възроди душевност богата.

ПЪРВОМАЙСКИ ХУМОР

ДЕ НА СЕРИОЗНО, ДЕ НА ШЕГА

Поощрени от сепаратизма на Косово, на баските на Испания, на Крим и Западна Украйна, у нас, дойренчани, също избуяха сепаратиски настроения. Искаме Дойренци да се обособи в самостоятелна община. Приканваме Александрово, Деветаки, Тепава, Дренов, Владиня, Йоглав и Слатина да ни подкрепят. Като община обещаваме да увеличим пенсиите, да разширим мрежата за социален патронаж, да създадем удобни междуселищни транспортни връзки.

ГРАДИНАТА

ДЪЖДОВНА ПРОЛЕТ Април 2014 година си отива с много дъждове. Досега над Дойренци са паднали 163л. на кв.м. Прогнозите за май също обещават дъждове. При такава пролет има опасност от поява на болести, затова лозя, зеленчуци и овошки ще трябва по-често да се пръскат с препарати. Под рубриката „Градината” ние посочваме с какви препарати да се третираят съответните култури.

СРЕЩУ ВРЕДИТЕЛИ

ЯГОДАТА: В началото на цъфтежа се третира срещу сивото гниене. Ефикасни фунгициди са: Тирам 80 ДГ/30гр. на 10л вода/, Шавит Ф 72 дг/20гр. на 10л вода/
МАЛИНАТА: Ако летораслите достигнат 15-20см дължина, се извършва първото профилактично пръскане, а второто и третото през 10-12 дни. Използват се следните префунгициди: Топсин М70 ВДГ, купроцин супер, шампион, фунророн, Дитон М 45. При установена

зараза преди цъфтежа и след беритба се третира двукратно с топаз, 100 ЕК 5гр, Скор 25 АЕК -2гр. на 10л вода.
В ЛОЗЯТА И ПОД АСМИТЕ: Най- важно е сега да опазим пъпките на лозите. Със започване на сокодвижението, при топло и сухо време срещу лозовата пътрянка, лозовата педомерка, пролетната ноценка може да се извърши третиране със следните препарати: Децис 4мл на 10л, Нуриле 7мл на 10л вода.

СРЕЩУ КЪРТИЦАТА: Тя се храни с дъждовни червеи и насекоми намиращи се в почвата и техните лаври. Яде мишки, жаби, дори и змии, попаднали в дупките ѝ. Къртицата бяга от силните миризми: сапунени разтвори от различни препарати, смес от ферментираща суроватка и мътеница, глави от риба със разтвори на цитрусови масла, кучешки и котешки изпражнения, урина, парцали, напоени с бензин и нафта, серни пръчици или сяра. Няколко стръка засаден рацин в градината също прогонват къртицата
В следващия брой ще намерите съвети за борба със сляпото куче.

ЗА ДОБРАТА ДОМАКИНЯ „ПОЛЯНКА С ГЪБКИ”

Необходими са ви: 2 зелени салати, 8 яйца, 4 домата, майонеза, 2-3 стръка магданоз

Как да ги пригответе? Сварете яйцата, обелете ги и им отрежете хоризонтално острите връхчета. Измийте доматиите /за предпочитане е да са по-дребни/ и ги нарежете хоризонтално на две части. Поставете доматиите половинки върху яйцата.

В подходяща салатиера нарежете салатите наситно, овкусете ги и ги разпределете на равна повърхност. Подредете „гъбките”, аранжирайте със стръкове магданоз.

АГНЕСКО БУТЧЕ С ДРЕБОЛИИ

Необходими са ви: агнешко бутче, агнешки дреболии, 3-4 връзки пресен лук, половин килограм лапад, пресен джоджен, 2 чаени чаши ориз, кафеена олио, масло, черен пипер и сол.

Как да го пригответе? Измийте дреболиите добре и ги сварете в подсолена вода до полуготовност. Посолете бутчето, поръсете го с чер пипер и го намажете с масло. Сложете го в голяма тава, налейте чаена чаша бяло вино и чаена чаша вода, покрийте с фолио и печете до готовност.

В друг съд в олио задушете нарязаните на ситно дреболии, добавете лука, лапада и джоджена. Добавете накрая и ориза. Подправете сместта със сол и черен пипер. Прибавете я към бутчето, налейте още три четири чаени чаши гореща вода и допечете ястието до готовност без да го покривате.

ОРЕХОВА ТОРТА

Необходими са ви: 6 яйца, чаена чаша захар, чаена чаша смлени орехи, половин чаша олио, бакпулвер, 3 суп. лъжици какао, чаена чаша брашно.

Продукти за крема: чаена чаша прясно мляко, половин чаена чаша захар, пакетче масло 2 чаени чаши смлени орехи, ванилия.

Как да я пригответе? Смесете продуктите за блатовете с миксер до побеляване. Разделете сместта на две и опечете двата блата. С предварително приготвения орехов крем намажете блатовете и отгоре украсете тортата с настърган шоколад или цветни пръчици.

Адрес: 5550, с. Дойренци, общ. Ловеч, читалища “Просвета”, doyrentsi@abv.bg

Редакционен екип: Гл. Редактор - Ат. Маринов, Редактори: Ат. Тодоров, Г. Димитров, Янка Дамянова, Цветанка Маринова